

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 17Nt/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920010364
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zoltán Boros
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2020:6920010364.3

Uznesenie

Okresný súd Rimavská Sobota samosudcom JUDr. Zoltánom Borosom v trestnej veci odsúdeného E. F., nar. XX.XX.XXXX v Č. L., Č. K., o návrhu na povolenie obnovy konania pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zákona na verejnom zasadnutí konanom dňa 20. októbra 2020 takto

rozhodol:

Podľa § 399 ods. 2 Tr. poriadku návrh odsúdeného E. F., nar. XX.XX.XXXX v Č. L.Ě., Č. K., trvale bytom Y. X. K. XX, S. K. R., na povolenie obnovy konania čo do viny a trestu v trestnej veci Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/60/2016 z a m i e t a.

odôvodnenie:

Odsúdený E. F. dňa podal návrh na povolenie obnovy konania v trestnej veci Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/60/2016. Ku spáchaniu skutku malo dôjsť od presne nezistenej doby v roku 2013 do 14:30 hod. dňa 14. 12. 2015 v K. R. v byte na ul. Š. Č.. XX. Návrh na obnovu konania odôvodnil tým, že uvedeným rozsudkom bol uznaný za vinného zo spáchania trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere troch rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 4 rokov. Súd svoje rozhodnutie o vine oprel hlavne o znalecký posudok znalkyne z odboru zdravotníctvo, psychológia, odvetvie klinická psychológia detí A. R.. Poškodený Z. F. (R. S.) bol v konaní vedenom na Okresnom súde sp. zn. 4T/35/2016 odsúdený za prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona, lebo dňa 14. 12. 2015 okolo 14:15 hod. na mieste prístupnom verejnosti fyzicky napadol mal. H. Z.. Z výpovede poškodeného vyplýva, že pri bitke aj on udrel Z. F., a to niekde do pleca. Podľa lekárskej správy H.. Y. mal Z. F. lividné miesto v oblasti ľavej ruky, teda v miestach, kde ho udrel H. Z.. Poškodený Z. F. využil túto skutočnosť, aby obvinil odsúdeného z toho, čo mu nespravil. V tej istej trestnej veci bol vypracovaný znalecký posudok znalca z oblasti zdravotníctvo, odvetvie psychiatria H.. G., ktorý zistil u Z. F. ľahký stupeň duševnej zaostalosti na úrovni ľahkej debility najmä na báze sociokultúrnej deprivácie. Odsúdený poukazoval aj na to, že uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 16. 7. 2018, sp. zn. 3T/113/2013 bolo rozhodnuté o jeho prepustení z ochranného protialkoholického liečenia formou ambulantnou. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že odsúdený počas liečenia abstinoval, teda v dobe, kedy malo dôjsť k inkriminovanému skutku, alkohol vôbec nepožíval, čo je v rozpore s tvrdeniami poškodeného. Z návrhu na vydanie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o Z. F., ktorý podal na Okresný súd Rimavská Sobota Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote ďalej vyplýva, že Z. bol s odsúdeným v takmer dennom telefonickom styku a časté boli aj osobné návštevy. Je dosť nepravdepodobné, že by Z. s odsúdeným nadväzoval kontakt, pokiaľ by ho bol predtým skutočne týral. Po skončení konania odsúdený navyše zistil, že k veci by sa vedeli vyjadriť svedkovia H. R. R. a E. L., ktorí ich rodinu navštevovali.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom odsúdeného na verejnom zasadnutí, na ktorom odsúdený uviedol, že výsluch označených svedkov v pôvodnom konaní nenavrhol z dôvodu, že si to vtedy neuvedomil, mal problémy so synom aj stále má. Syn mu s odstupom času povedal, že pre neho týranie

znamená to, že nemá stály prístup k internetu, prípadne že mu niečo otec zakazuje. Tiež sa chválil tým, že vie každého oklamať a dostať tam, kde on chce. So synom v súčasnej dobe nie je v kontakte a nevie, kde sa v súčasnosti nachádza. Uvedené zákazy, či už internet, alebo chodenie vonku s kamarátmi mu dával preto, že mal zlé známky v škole. Už v prvej triede na základnej škole mal zníženú známku zo správania. V rámci odvolacieho konania na Krajskom súde v B. Bystrici, syn poslal na krajský súd list, v ktorom uviedol, že to nebolo tak, ako pôvodne vypovedal, a že sa nejednalo o týranie. V pôvodnom konaní sa neodvolal, asi to bral na ľahkú váhu. K návrhu na obnovu konania sa odhodlal aj z toho dôvodu, že sa mu syn vysmial a aj z toho dôvodu, že syn uvádzal, že týranie je pre neho len to, že mu nepovoľuje internet alebo vychádzky.

Ďalej bolo vykonané dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisového materiálu 17Nt/1/2020, obsahu spisov tunajšieho súdu sp. zn. 4T/60/2016, sp. zn. 3T/113/2013, sp. zn. 2P/325/2018, sp. zn. 4T/35/2016, ako aj výsluchom svedkov H. R.Y. R. a E. L..

Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/60/2016 zo dňa 26. 10. 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. 2. 2017, sp. zn. 3To/4/2017 bol E. F. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere troch rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 4 rokov. Rozsudok sa stal právoplatným dňa 22. 2. 2017. Skutku sa mal odsúdený dopustiť od presne nezistenej doby v roku 2013 do 14:30 hod. dňa 14. 12. 2015 na škodu svojho v tom čase maloletého syna Z. F..

Svedkyňa R. R. vypovedala, že rodinu odsúdeného v čase spáchania skutku navštevovala 2-3 krát do týždňa. Nič si nevšimla, čo by malo svedčiť o tom, že niečo v rodine nie je v poriadku. Určite nevidela žiadne známky týrania Z., rovnako ani to, že by odsúdený voči Z. použil fyzické násilie alebo hrozbu násilia. Naopak, odsúdený sa tešil, keď Z. prišiel. Počas svojich návštev nikdy nevidela odsúdeného opitého.

Svedok L. vypovedal, že v čase spáchania skutku, ktorý sa kládol odsúdenému za vinu, sa zdržiaval v Českej republike a domov chodil raz za dva až tri mesiace. Stále sa zvykol zastaviť aj u odsúdeného. Nerozprávali sa pri týchto stretnutiach o žiadnych problémoch s deťmi. Svedok nikdy nevidel nič, čo by svedčilo o nevhodnom správaní sa otca k synovi Z., nevidel, žiadne fyzické útoky, ani strach alebo obavu z otca. Vzťah medzi otcom a synom považoval za normálny. Nikdy odsúdeného nevidel ani pod vplyvom alkoholu.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. poriadku, obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežnáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa § 399 ods. 2 Tr. poriadku súd návrh na povolenie obnovy konania zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394.

V prvom rade sa žiada uviesť, že právoplatný rozsudok vydaný v trestnom konaní sa vyznačuje znakmi záväznosti a zásadnej nezmeniteľnosti. Rešpektovanie týchto účinkov je prejavom dodržiavania právnej istoty ako jedného z kľúčových princípov právneho štátu. Obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok je prípustná výlučne z dôvodov uvedených v citovanom ustanovení § 394 Tr. poriadku t. j. ak sa dodatočne ukáže, že súdom zistený skutkový stav neobstojí vzhľadom na novo zistené skutočnosti alebo dôkazy, pokiaľ tieto môžu mať za následok iné rozhodnutie o vine alebo treste. Obnova konania nie je zameraná na revíziu hodnotenia dôkazov, ktoré boli vykonané v základnom konaní. To okrem iného znamená, že pokiaľ niektorý z dôkazov bol známy v základnom konaní, nemožno ho považovať za spôsobilý dôvod obnovy konania.

Pokiaľ odsúdený poukazoval na výsledky konania vedeného na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 4T/35/2016, v ktorom bol Z. F. odsúdený za trestný čin výtržníctva, ktorého sa mal dopustiť dňa 14. 12. 2015, nejde o nové, v čase základného konania neznáme skutočnosti. Súčasťou spisu sp. zn. 4T/60/2016 na č.l. 131 je zápisnica z výsluchu svedka - poškodeného H. Z., v rámci ktorého uviedol, že pri fyzickej konfrontácii s Z. F. ho „asi udrel niekde do pleca“. Súčasťou spisu na č.l. 139 je aj lekárska správa H.. U. Y., ktorá u Z. F. dňa 15. 12. 2015 zistila povrchové lividné miesto do trojuholníka veľkosti 8x8x4 cm na ľavej ruke. Odsúdený už v rámci sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia (č.l. 8) tvrdil, že zranenie syna bolo zrejme spôsobené pri bitke s H.. Z., ktoré potom následne pripísal odsúdenému. Uvedené skutočnosti a dôkazy súd preto nehodnotí ako nové, t. j. také, ktoré v základnom konaní neboli známe.

Zo spisu tunajšieho sp. zn. 4T/35/2016 bolo ďalej zistené, že súdny znalec H.. J. G., H., zapísaný ako znalec v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria podal písomný znalecký posudok č. XX/XXXX. Znalec v rámci zhodnotenia osobnosti Z. F. uviedol, že jeho osobnosť vzhľadom na jeho vek ešte nie je plne sformovaná. Jeho intelektové schopnosti sú na úrovni ľahkej duševnej zaostalosti: debility ľahkého stupňa - najmä na báze sociokultúrnej deprivácie. Ide o duševnú poruchu, ktorá však nemala vplyv na ovládacie a rozpoznávacíe schopnosti obvineného. Závislosť od alkoholu alebo iných omamných alebo psychotropných látok zistená nebola. Zo správania obvineného nebola zistená snaha k správaniu, ktorým by sa vyhol trestnému stíhaniu a trestnej zodpovednosti. Úroveň schopnosti prežiť udalosti vnímať, zapamätať si ich, hodnotiť a reprodukovať s odstupom času, resp. pamäťové schopnosti obvineného sú primerané jeho veku a intelektu.

Vyššie uvedený znalecký posudok v základnom konaní nebol známy, v tomto smere preto ide o nový dôkaz. Nejde však o dôkaz, ktorý by bol spôsobilý odôvodniť iné rozhodnutie o vine tak, ako to tvrdí odsúdený. Znaleckým posudkom nebola zhodnotená pravdivosť Z., rovnako ani skutočnosť, či vykazuje známky prítomnosti syndrómu týraného dieťaťa. Znalecký posudok vzhľadom na jeho obsahové zameranie a odbornosť súdneho znalca nie je v konflikte so znaleckým posudkom podaným v základnom konaní súdnou znalkyňou H.. A. R., zapísanou v odbore psychológia. Súdna znalkyňa v základnom konaní ustálila, že u Z. F. možno potvrdiť vysokú pravdepodobnosť špecifickej vierohodnosti jeho výpovedí, pretože obsah jeho jednotlivých výpovedí je konzistentný, pričom emočné a neverbálne prejavy zodpovedajú obsahu vypovedaného. U Z. ďalej možno nájsť určité prvky svedčiace o syndróme týraného a zneužívaného dieťaťa, špecificky symptómy, ktoré svedčia o telesnom násilí. Znalecký posudok H.. G. takto nemožno považovať za dôkaz, ktorý by vyvracal správnosť záverov súdnej znalkyne H.. R., ktorej znalecký posudok bol z hľadiska ustálenia viny odsúdeného považovaný podľa odôvodnenia rozsudku za kľúčový dôkaz.

Spôsobilým dôvodom povolenia obnovy konania nemôže byť ani skutočnosť, že uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 3T/113/2013 bolo rozhodnuté o prepustení odsúdeného z ochranného protialkoholického liečenia formou ambulantnou. Rozhodnutie súdu, aj keď bolo založené na správach ošetrojúceho lekára a OR PZ Rimavská Sobota, nepredstavuje priamy dôkaz, ktorý by spochybňoval vinu odsúdeného na spáchaní skutku, ktorý sa mu v základnom konaní kládol za vinu.

Súd ako dôkaz v prospech dôvodnosti podaného návrhu na obnovu konania nehodnotil ani odôvodnenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote, ktoré bolo na súde zaevidované pod sp. zn. 2P/325/2018. Udržiavanie styku odsúdeného s Z. počas jeho pobytu v detskom domove do roku 2018 nie je dôkazom, ktorý by vyvracal nevhodné správanie sa otca k synovi v období rokov 2013 až 2015, ktorého sa skutok týkal.

Súd vo veci uskutočnil výsluch svedkov H. R. R. a E. L. za účelom zhodnotenia, či ide o dôkaz, ktorý by odôvodňoval povolenie obnovy konania. Ich výpovede však nepredstavujú tak zásadný dôkaz, ktorý by odôvodnil iné rozhodnutie o vine odsúdeného. Odsúdený na otázku prokurátorky potvrdil, že uvedení svedkovia pôvodne neboli navrhnutí na vypočutie z dôvodu, že sa našli také osoby, ktoré boli z bližšieho okolia ich rodiny. Sporadické návštevy uvedených svedkov v rodine odsúdeného, pri ktorých nezaznamenali nevhodné správanie sa otca k maloletému Z., nie sú spôsobilé poskytnúť dôkaz o tom, čo sa v rodine dialo v ich neprítomnosti. Súd pripomína, že týranie v domácnosti a iné formy domáceho násillia sa typicky uskutočňujú bez prítomnosti svedkov a aj v danom prípade vyplýva z opisu skutku, za ktorý bol odsúdený vzhliadnutý za vinného, že konkrétne ataky sa udiali v neprítomnosti týchto svedkov.

Vzhľadom na tieto skutočnosti súd návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do troch pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na tunajšom súde ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici.